

עין מושפט
גור מצוה

פרד:

קַנְסָא קמנבית בבבלי. לאו דוקא קנס אלא משום דלית ציה חסרון כים קרי ליה קנס: **א**י נמי אית ביה חסרון בים **ו**א שביח לא **ע**בדינן שליחותיהו. וגולות וחבלות דנעי מומחים כדאמר פפרק קמא דסנהדרין (דף ב:) ^אאיכא למימר דגולות וחבלות מילתא דלא שכיח היא ^א (טפי) אכל הולאות והולאות שכיחי וכן יש בהמגרש (גיטין דף פח: וספ"ו) ותימה דבכמה מקומות שהיו דנין דיני גולות ^ב בהגזל (לקמן דף לו:). ההוא גברא דגזל פדנא דמורא ^ג ובהגזל צמרא (לקמן דף קטו). נרשאה גנצ ספרא וההוא דגנצ גלימא ובהכנה מקומות ^ד יש לדמות דכל הנהו איירי בצפס ^ה או ^ו ע"י דאי' אקבעו דינא לאי' כדאמר פפרק קמא (דף טו:). וי"מ דדוקא גולות שע"י חבלות ^ז כגון דמנאו בי מרי ומחו אהדידי עד שתקף אחד מהן וגזל את חברו דכי האי גוונא לא שכיח ^ח [טפי] ולא עבדינן שליחותיהו ^ט ומשעים צכל יוס שאנו דנין דיני גולות: **צ**ער שלא במקום נזק **ד**משתלם מאן תנא. פירשטי צסוף פרק ב' (דף כו: ושם ד"ה הא'): **כלל**

החובל פרק שמיני בבא קמא

אלהים צעין. דהא כולהו פפרשת אלה המשפטים כתיבי אלס באלס וכי יריצון אלס צשור וכי יגנא [שמות כא] וצהקיא פפרשה כתיב עד אלהים יצא דבר שניהם ^א וקסבר אכולהו קאי וייצנו מומחין וסמוכין וצבצל אין סמיכה כדאמר פנסהדרין פ' קמא (דף יז.). שור צשור ושור באלס

נמי התם כתיבי שור צשור וכי יגוף שור וגו' ^א שור באלס ארבעה שומרים התם כתיבי) ושליחות יד התם כתיבי: **מידי דהוה אהודאות והולאות**. דאמר פפרק קמא דסנהדרין (ד' ג.) דלא צעין מומחין שלא תנעול דלת בפני לווין. הודאות הצא לידון צעדי הודאה שאמרנו בפנינו הודה לו והולאות שגא לידון צעדי הולאה שאומרים בפנינו הלה לו: **דלא קיס** לו. כגון הכא דצעין למשימיניה: **פסולמי כפל נעצד שליחותיהו**. אלמה קיימא לו דאין דנין דיני קנסות צבצל: **אדס באלס דממונא** הוא. דקא מפסתימא מדמיני: **ופגס**. שייך בלאוס ומפסתי והוא צמקוס נזק דלאומדים כמה אלס רואה ליתן בין שפתי חבולה לצעולה להשיאה לעצדו שיש לו קורת רוח ממנו אלמא ממנונא הוא דאפסתימא ומקספא. **בשט** לאו קנס הוא שהרי אין קצוב אלא לפי המציא ומפסתי: **ד' מאס** זווי. דמתן כרס בלאנו חלש צשערו כו' צמתי' (לקמן דף ט:). **דשלא ליש רב** חו' צהמניח את הכד (לעיל דף ט:): **חסרון כים ושכיח**. הודאה והולאה: **מאי איירא שור דאזיק אלס**. דלא שכיח לגמרי: **אפילו אלס דאזיק אלס**. דשכיח טפי קאמר רבא דאין דנין: **בסס**. אין גוצין דקיימא לו פלגא נזקא קנסא צפ"ק (ד' טו:): **אין מועד צבצל**. דכיון דמנגיחות דמתות לא מיייתין לה לא צדי דינא היכי מייעד ליה: **והא לא שכיחא** הוא. לצא שור מועד מארץ ישראל לצבל ואמרינן לעיל צמילתא דלא שכיח לא עבדינן שליחותיהו: **אלא כי קאמר רבא**. דשור צשור גוצין צבצל: **צאן ורגל קאמר**. כגון שנמתקן בחצירו להנאלמו והזיקו ^א (והפילו על שור אחר) דהיינו מולדה דאן או שהזיק את שור חברו בגופו דרך הילוכו שחפסו ולא שור דהוי מולדה דרגל: **לער שלא צמקוס** נזק. כי מתיית' על אפרונו דלא אפסתימא: **ה"ג רבי אומר כויה נאמרה** **אפילו בן עזאי אומר חבורה נאמרה** **סחילה: כויה דליס צה** **חבורה משמע**. והיינו דקאמר כויה לחודה נאמרה מחילה כלומר כויה שנאמר צפסוק מחילה היינו שומעין שהיא

חייב על כויה גרידא אפילו צלא חצורה דליכא אלא כער לכך הוצרכה חצורה לגלמד שאין חייב כלום עד שיהא חצורה עמה דכיון דמשלס רפוי משום חצורה משלס נמי כער אכל שלא צמקוס חצורה כגון על אפרון פטור דלער צלא נזק לא משלס דאי לאו משום הכי לא אצטרין חצורה דהשתא כויה צלא חצורה שמעינן דחייב כל שכן חצורה שיש צה נזק: **בן עזאי סבר כויה דאזיס צה חצורה משמע**. והיינו דקאמר חצורה נאמרה מחילה כלומר מכויה האמורה ראשונה היינו שומעין שאין חייב אלא צמקוס שיש צה חצורה דסתם כויה יש צה חצורה לפיכך הוצרכה מורה לכמוז חצורה צהדיא דהשתא על כרחך כויה דרשא צלא חצורה היא וחייב צלער צלא נזק כמתניחין: **איפכא מסתברא**. ומתניחין רבי היא ולא בן עזאי דלא עקרינן ליה מרצי דהוא סדרה ועוד דהכי מסתברא דלא דהא נאמרה דקאמרי רבי וכן עזאי אמסקנא דמילתא קיימי דממוקמא צה דרשא דקרא ולאו אמשמעות קמא קאי דסוף המקרא עמיד להוציאו והכי קאמר רבי סוף המקרא מוכיח לנו דכויה צלא חצורה חייב הכמוז בתחילתו ועער משתלם שלא צמקוס נזק מאי טעמא כויה דלית צה חצורה משמע כצד רחמנא כו' וכן עזאי אומר סוף המקרא מוכיח לנו דחצורה נאמרה מחילה כלומר מסוף המקרא אנו למדין שכיחא שחייב הכמוז בתחלתו אינה אלא אס בן יש עמה חצורה מאי טעמא כויה ^א (נאמרה) מחילה) דלית צה חצורה משמע כו': **ואמסקנא קיימי**. האי נאמרה דקאמרי אסוף דהרשה ועיקרה שהיא עומדת קיימי: **רבי**

סבר כויה דלית בה חבורה משמע, ולא היה צריך לכתוב חבורה בפסוק דמיליה שמעינן לה, אם הכאה בלא חבורה חייב והכאה בחבורה לא כל שכן. כתב רחמנא חבורה לאשמועינן דכויה אי אית בה חבורה אין, אי לא לא מתייבב, בן עזאי אומי חבורה נאמרה תחלה. חס ושלום שמתקן הפסוק, אלא כך פירשוהו, כויה דאית בה חבורה משמע, נמצאת כאילו כתוב חבורה בכיה. הדר כתב רחמנא חבורה לגלויי עלה דכויה ואף על גב דלית בה חבורה חייב, כתנא דיוין דאמי משלם צער בלא חבורה. ואתקוף רב פפא עלה, אדרבה איפכא מיסתברא. כו' דאמי כויה נאמרה תחלה אית לו למשמע מינה כי כויה דאית בה חבורה משמע. כתב רחמנא חבורה, גילה לנו שהכירה שאמי לא היתה בה חבורה, ומתני' ר' היא. בן עזאי שאמי חבורה נאמרה תחלה, כויה לית בה חבורה משמע. והכי קאמי, כויה דלית בה חבורה חייב וכל שכן החובל בחבירו וצעה בו חבורה. נמצא מדויקאי דקרא כאלו חבורה גדולה מן הכויה, שלא הוצרך הכותב להוכיחה. הדר כתב רחמנא לגלויי עלה דכויה דאית בה חבורה. כו', דהא תנא דידן, סוף מילתא ניקיט. ולעולם כו', וכדמסיק ליה כויה דלית בה חבורה היא. לפיכך שנה צער כווא בשפור כול'. א נמי בין ר' ובין בן עזאי תרתינו אית להו דכויה בין אית בה חבורה בין לית בה חבורה כויה משמע

יד א ב ג מיי ס"ה מהלכות סנהדרין הלכה ח והלכתי עתה ענין ח טושי"ע חייב ס"ה א טעף ב:
בו ד מיי שם הלכה י ועיין ב"מ וז"ל טושי"ע שם טעף ב:
בו ה ו ד מיי שם הלכה יא סמך שם טושי"ע שם:
יד ה מיי שם ועי' שם סמך שם טושי"ע שם טעף ב:

רבינו חננאל

אין בבבלי ובחוזהא לארין שליחותיהו (דאמי) [דאלקין] שבארין ישר קאובדינן, מידי דהוה אהודאות (והולאות) ונהלואות) שאנו גוצין בשליחות בני ארץ ישראל, וכי עבדינן שליחותיהו בממנא, בקנסא לא עבדינן שליחותיהו. ואסיקנא, כי עבדינן שליחותיהו בחמתא דרשכיא ואית בה חסרון כים, שכיחא ולית בה חסרון כים, או אית בה חסרון כים ולא שכיחא לא עבדינן שליחותיהו ושור בשור שאמי רשע, שגוצין בבבלי, בשן ורגל דמועדין מתחלתן. ולא שור בלבד אלא כל שהוא כיוצא בוה גוצין, כגון אבות ניקין דשור בשן ורגל, ובור ומכנה דהכרי, ושאר אבות דר חיייה ר' הושעיה (לעיל ה, א) כגון [שומרון ורפוי ושבט וגבני בקרן וגולן, ועידם וזממין, היכא דלא איפשר לאהדורי, והמסור אף על גב דריבויא בעלמא, הני כוליה וכיוצא בהן דאזינן וצמון גוצין בבבלי. ואפילו דינא דגרימי גוצין בבבלי, כספרם דכפיהי לרב אשי ואנכי כרנא דגרימי כי שטורא דצמלי' (לקמן צה, א), ובההוא דאחוי כרנא דחטי' וחייהי רב אחוי, וכל שכן בימרי מוה. כולן מגבינן להו בבבלי. ובקין אין גוצין בבבלי, לפי שהוא חס, וקיימא לו (לעיל טו, ב) פלגו נזיקא קנסא הוא. ומועד, הא קאמר רבא אין מועד בבבלי. וכוכלא אמי רבא או חפס לא מפקינן מיניה, ובההוא תורא דאלס ידיה דירקא (לעיל ע"ב). רב פפא דאבגי ח' זווי לבושתא, לית הלכתא כותיה. צערי, כווא בשפור או בהסמרי, אפילו על צפתינו מקום שאינו עושה חבורה. מן הוא זה הנתן ששנה לנו משמלם צער שלא במקום נזק. אמי רבה בן עזאי היא, דתניא ר' אמי: כויה נאמר תחלה, בן עזאי אומי חבורה חייב, כתנא דיוין דאמי משלם צער בלא חבורה. ואתקוף רב פפא עלה, אדרבה איפכא מיסתברא. כו' דאמי כויה נאמרה תחלה אית לו למשמע מינה כי כויה דאית בה חבורה משמע. כתב רחמנא חבורה, גילה לנו שהכירה שאמי לא היתה בה חבורה, ומתני' ר' היא. בן עזאי שאמי חבורה נאמרה תחלה, כויה לית בה חבורה משמע. והכי קאמי, כויה דלית בה חבורה חייב וכל שכן החובל בחבירו וצעה בו חבורה. נמצא מדויקאי דקרא כאלו חבורה גדולה מן הכויה, שלא הוצרך הכותב להוכיחה. הדר כתב רחמנא לגלויי עלה דכויה דאית בה חבורה. כו', דהא תנא דידן, סוף מילתא ניקיט. ולעולם כו', וכדמסיק ליה כויה דלית בה חבורה היא. לפיכך שנה צער כווא בשפור כול'.

מסורת הש"ס

(א) גיטין פסח: א. לעיל כו:
א [שמות כב, ד] [שם כא, ט] [שמות כב, א]
ו רש"ל מ"ז, (ז) רש"ל מ"ז, (ח) רש"ל מ"ז, (ט) ד"ה א"ה, י' רש"ל.

הגהות הב"ח

(א) יבי אלא פוק חזי (היכא). מו"מ וי"צ ס"א כמה וכן צמקין: (ב) שם אלס באלס ופגס דממונא הוא: (ג) שם הכי בושט דשפסא כלי' וציפת ופגס נמתק:

מוסף רש"י

במילתא דרשכיא. הולאה וכן נגז' (גיטין פח).

מוסף תוס'

א. אלמא משמע דלא יריצין גולות וחבלות בבבלי. ב. בבבלי. רש"י. ג. ואצי"ג דמסיק [התם] איניש גולנא הוה ובעינא דאיקנסיה, מ"מ רבא דלא הוה ידע הוה ליה ליה למיפרך [קנסא] דינית ליה. בבבלי. י"פ. ד. [בגזין] ההוא רעיא בפ"ק דבי"מ (ה ע"א). מוס' גיטין פס' ע"ב ד"ה א. [בפ"ב דבי"ק] (לעיל כא ע"א) גבי ההוא גברא דבנא אפדנא אקילקלאת דחמיא, וחזן בישא דתקע ליה לחברה (לעיל לו ע"ב). מוס' סנהדרין ג ע"א ד"ה שלא. ה. ולא מפסקין מיניה. י"פ. ו. הדיו דחקין אותו. מוס' גיטין פס'. ז. קאמר דאין גוצין בבבלי, שחבל בחבירו וגזל את החנית מיד המצרי דלא שכיחא, אבל שאר גזילות כגון שטרותיה של חבירו שהפקיד אצלו ושלח מידו בפקדון, ושומרי שולח מיד שעתן לו לשמור, הני דואי שכיחי וגוצין אותן בבבלי.

א) לקמן פ"ה, א) נאמסח כ"ב: א) נקדשוני כד: גיטין (כ"ב: א) ז"ל דמיכל, רש"י, ס) [לקמן פ"ה, א) רש"י עמוק, ז"ל, א) [לקמן פ"ה, פסוקים פ"ה, א) וינחום כד, א) ט) ז"ל חובב, א) [לקמן פ"ה, א)

תורה אור השלם

1. ובי יתה אש שגא עליו ויהיה נפש ומה וכן אל אחת הערים האלה: רבים יט יא 2. בי יצנו אנשים חריו אש ואחיו וקרבה אשתו האחד להוציל את אישה מיד מבחו ושלחה ידה ויהיוקה בבבשי: רבים כה יא

מוסף רש"י

וצמחה. יכסה גיטין פ"ב, שבת גדולה. הן פחת דמיו למכר עשוי בשוק וזהו נוק, ולפי קרי ליה שבת, שפחת דמיו על עשוי אלו אלף משום שבת, שאינו רח"ל לעשות מלאכה בשמי ידיו עד זמן שחמור ידיו, אלף לשמור קישואים יח"ל רח"ל לאחר שיקן ממנו נאכל המכה קת, ושבת קטנה. רח"ל חלוף הוא שומר קישואין, עומק לו כל ימי חולו שישכר כמטה ממתת חולו זה שאינו יכול לשמור קישואים פ"ה, דמי שבתו שובכל יום יום, ואין כלן פחת דמיס, ואילו וסופו לחור, אלף לפי שבת על כל יום יתן לו, כל ימי נסחלו למטה יתן שכן אדם שלם נשבעתו ויהא רחל לשמור ושבעתו ויהא רחל לשמור קישואין שומר קישואין אין לו פחת השכר פ"ה, המנייה את העבד, לא חיימה מורה לתם דמי בשמו (ספדור פ"ה, א)

מוסף תו'ם

א. גרסינא: בכלל נזק. ב. דמיוק ודאי לא יחוב טפי מחייב דהא יחוב בין חורר והעבד שבת גדולה ורש"י קטנה, ובעד נמי לא יחוב מדידה כלום לרב דאמר ליה אגא דלא אוקימך ומאי דלא עבידנא עבידנא כן שמאי הוא דאוקיך ונחתפנא שדך. רש"י: ג. דאמינא ביה במסכת קידושין (שם) אפי' חלה כל שש אם עשה מעשה מחס או שש מלאכה קלה אינו חייב להשלים לו, והכא נמי אפי' קדושעא ידו יכול לעשות כמה קישואין וכמה רוחים וכמה עבודות, ומש"ה לא משלם לרב כלל משום גדולה. יעני ויחזקן כשעמ"ק. ד. כנגד מה. רש"י פ"ה, א. ה. ונוף הקרקע לעבד כשיצא מביט רבו, כדי שיצא מביתו בידו שלמה. ר"פ. ג. דער כאן לא קאמר אביי גבי קוטע די עבד עבדי של חבירו שבת גדולה לעבד אלא משום דפשיטא ליה דעשו לו חקנה כדי שיצא מביט רבו בידו שלמה כדפרישנו לעיל, אבל הכא דסופו לחזור מידו דיתנן לרבו. ר"פ.

החובל פרק שמיני בבא קמא

חייב כבולן. חמשה דברים: **היכי דמי**. שיהא חזק בלא חצורה:

לאו כגון שהכניס בו. דבאין סופו לחזור ליכא למימר דכל בלא חצורה סופו לחזור הוא: **שגלחו**. דלפחתמיה מכספיה בלא חצורה: **ה"ג גלחו מהדר הדר היינו צעין**. כלומר מה לי שיער מה לי יד הא

כספו לחזור מחייבת ליה: **נשא**.

סם המשיך את השער ואינו יי חחר ואיכא נזק דהא לפחתמיה מכספיה דמוס הוא: **קרטופני**. בקעים בקעים חטטין: **מלווה ליה**. מכאיבים לו מנחתם חוזק הסס: **דעני לאסווי**. לנערה דהנן **קרטופני: שבת דהוי מרקד זי כוזי**. לשון מרקד כמנויות: **דעני אחוויו גוויג**. מראה ייענעו כראשו להראות מיני שמוך כדך הליניס דהשתא עד שירפא הן קרטופני לא מני מחוי ואע"פ שלא בטלו משאר מלאכה נותן לו שבת זו ואולי ומלאכתו נזק: **שבת גדולה**.

דמי ידו: ושבת קטנה. כל ימים שיכול למשכר רואין אותו כאילו הוא שומר קישואין: **שכנל יום ויום**. עד שיחזור לקדמותו נותן לו בכל יום כמו שנשכרים פועלים בשוק ולא כשומר קישואין דהא לרעה לא יחייב ליה דמי ידו: **ה"ג הקוטע יד עבד עבדי של חבירו**. קוטע ממנו דלין סופו לחזור: **ואלל רבו לא פיתח**. שלא בטלו ממלאכה: **פיתח אלל רבו**. אף אלל רבו כגון קיטע את ידו: **וכולן**. עניים ועשירים: **רואין אותן**. ואפילו את העשירים: **כאלו ידו בו**. ואין שמין את העני לפי עניותו להקל ולא את העשיר לפי עשרו שחי אין לדמי בשמו סוף אלל כולן שוין כזן: **כפחומים שבתן**. פחומים שבעניים להקל כדיון דעני הוא בזמנו קלה: **סומא אין לו נושא**. לקמן בשמעתין [פ"ה, א): **אלף רבי שמעון היא**. דאיהו נמי לאו כי הדדי משוי להו: **אין לעבדים נושא**. כמתניתין היא (דף פ"ה, א): **נאכוון לנייש אס** **זו בו' פטור**. מדשמעתין ליה לר' שמעון גבי קטלא באלו הן הנשרפין (ספדורין דף ע"ט). נאכוון להרוג את זה והרג את זה פטור הכא נמי לא שגא דטעמא דהתם משום וארז לו הכא לקמן בשמעתין [פ"ה, א): **אלף רבי שמעון**. כמנה שבת גדולה ובעד נמי כמנה יתראה עד זה ויעשו לו נושא זה ואומו שומא יתן לנן חורין זה: **כדאמר רב פפא**. לקמן (פ"ה, א) דמיכלמו

בגון שהדרשו. וא"ת ואמאי חייב כבולן הא דמי כולו נותן ולפי ר"י

דלעיל ינחא דמכל מקום יש כאן לער בזמא וריפוי אף על גב דשבת ככלל דמי כולו^א שייך לשנות חייב כבולן משום אחריתי: **שבת גרולה לעבד**. כדי שלא מביט רבו בידו שלימה ושבת קטנה לרב אע"פ שמפסיק הרצ שאס לא נקטעה ידו או רגלו הים דלי דוולא ואולי בשלימותיה ועכשיו אין יכול כי אס לשמור קישואין ופתח משצין ליה השתא כמו חלה דלמר כפרק קמא דקדושין (דף ט. פ. ושם) דלין חייב להשלים דנסתמפה שדה^ב ואף על גב דחלה ארבע שנים חייב להשלים התם אין עושה שום מלאכה אבל הכא יכול לשמור קישואין או פתח^ג:

רבא אמר יתן רבא לרב גרסינן וכן גרס ר"ח א) ובספרים היה כתוב הכל לעבד וקשה שבת קטנה למה לא יהיה הכל לרב אלא הכל לרב גרסינן שבת קטנה הכל לעצמו ושבת גדולה ילקח קרקע והרב אוכל פירות^ד שמפסיק הוא בקטיעת ידו דלא מני למיילי דוולא ונחמול בשלימותא אלל לשמור קישואין או פתח^ה: **פיחת אצל רבו**. ל"ג ואלל עצמו לא פיחת פלוגתא דאביי ורבא דהתם כ"ע מודו דיתנן הכל לרבי אלל גרסינן פיחת אלל עצמו ורבא רבא פלוגתא דאביי ורבא וימיהו גס אגירסא זו קשה לר"י כדבר אלמר זה דפליגי בקוטע יד עבד עבדי ואור"י דיש לישב בדוקא אלל עצמו לא פיחת שמהא בזה פלוגתא דאביי ורבא כגון הכהו על ידו ונמטה וסופה לחזור קודם שיאל לחירות דלאביי נותנין שבת קטנה לרב ושבת גדולה לעבד ואע"פ דלא מפסיק העבד מידי אלל כל המפסיק של הרצ הוא מ"מ כיון דשם נזק הוא לו ובזמן של קטיעת ידו אין לרב אפי' פירות לאביי גס צדקין זה לא יטול כלום ולרעה נותן הכל לרב שצמו שכלל יום ויום:

באי"ל הן בני חורין שירדו מנכסיהם. כי יש עשירים שאין מתציישין יותר מצני חורין שירדו וכן עניים ואין יכולין לדקדק עליהם כ"כ אחס הוא ונתצוין כליו יד ואיזה מתצייש יותר או פחות וסיואל בזה מלינו כמתניתין^ו גבי העביר עליהו ופרע ראש של אס השא צעוק דלין מדקדקין כדבר אס ויש שם בני אדם שרובין להתצייש יותר מפניהם כגון בני אדם משוים או לא אלל שוים לשומא אחת: **עד שיתבטון לו**. וא"ת לרבנן כמנצוין מלי דרשי ציה ושמא מצני ליה לשום דרשה: **אבל צמישם שיימינן בהו**. ולא דמי לנאכוון להרוג את הנהמה והרג את האדם כלומי והרג את ישראל דהתם איכא קרא דדרשינן כפרק ז' דמכות (דף ז: א) צבלי דעת פרט למתכוין להרוג את הנהמה כו' והכא ליכא קרא ולא ילפינן מהתם דהא מצני לן קרא הכא זה וצייש את זה אף על גב דאיכא קרא צדיני נפשות:

ואצל רבו לא פיתח. היכי דמי, דפסקיה לריש אוניה או ריש נחיריה, הכל לעצמו. פיתח נמי אצל רבו, כגון הקוטע את ידו, היינו פלוגתייהו דאביי ורבא. הלכה כרבא. ריש אוניה. פירי ראש אונו. ריש נחיריה, מלשון (איוב מא, יב) כנחיריה ציר עשן, והו בשלשין שיטמאל דאם אנפא. ירושלמי (פ"ה ה"ד). אמ' ר' יוחנן הקוטע יד עבדו שלחבירו רבו נוטל חמשה דברים וכולי. פירי עבד כנעני. א' ר' שמעון האמר כנחון לבייש את זה ובייש את זה פטור, מאי טעמא כקטלא ומי. וקיימא לן דאניי חייב בבשות עד שיתכוון לו.

פ"ה

עין משפט
נר מצות

ל' א מ"י פ"ה מכללות ממרים הלכה ו ספוג לאון ריש טושי"ע ד"ר סימן תמא ספיק ז:
ל' ב ג מ"י פ"ה מכללות חובל ומזיק הלכה ד ספג ששין ע טושי"ע ח"מ סתם תכ ספיק י:
ל'ה ד מ"י שם הלכה ז טושי"ע שם ספיק ה:
ל'ב ה ו מ"י שם פ"ה הלכה ז ספג שם:
ב' ד מ"י שם פ"ה הלכה ז טושי"ע ח"מ סתם תכ ספיק ז:
ז' סתם סתם ספיק ז:

הגהות הב"ח

א) ב"י כפתוחין שספן השתא מניי א' ר"מ:

גליון הש"ס

גמ' ושבת קטנה לרב. פ"ה כמתוע דף ס"ה ע"ב מוספות ד"ה שלא:

הגהות מהר"ב

א) תו'ם ד"ה רבא אמר וכו' ובספרים היה כתוב הכל לעבד. והא דלא קאמרי לגירסא זו ממתינן דלקמן דף פ"ה ע"א דקמני חזן חזן השבת כמות שזוף על ידל מ"מ"ה התוספות לענין עבד כנעני בגיטין דף י"ב ע"ב ד"ה דרשנא ומי' יעשה"ה דרש"ק:

רבינו חננאל

וקאמני חייב כבולן, כמ"מ מיה דמכא אביו ואמו כי האי גונא וחייב כבולן, ודחוקין, דאס בשחרושו לאביו, ואקשינן, או חרשו כן מות הוא דהא אמ' רבא (לקמן פ"ה, א) המכה אביו וחרשו חייב מיתה, אי איפשר בלא חצורה, עבידנא דמחי ליה טיפחא דרמא נפלה ליה באוניה והוי חרש. ופרקינן, לא בשגלחו, או בשגלחו סופו לחזור השער, וחינו בעיין, ודחוקין, לא דמי לבעיין מחתינהו של חור כגון דסביח נשא. פירי, גלחו ומשח בראשו סס שאינו צומח בה שער לעולם. וחייב כבולן דרקאני כמתניתין. נזק, כדאמרינן. צער, דאית ליה קרטופני שהן חבורות והיה השער מנינה עליהן ועתה מצטער עליהן. ריפוי, דבעי אסויינהו. שבת, שיהיה בבי הלולא שזוק מגולה ראש ונוטל שכן ועכשיו מתבייש מפני קרטופניו, אין לך בראשו, בושת, אין לך בשת גדולה מזו. והא בעיא דרבא, לאביי ורבא פשיטא לחו. דאיתמר, הכהו על ידו וצמחה וסופו לחזור, אמ' אבוי נותן לו דמי שבת גדולה והוא הנוק כדאמרינן שמיין אותו כעבד, ושבת קטנה רואין כאלו שומר קישואין. רבא אמ' אינו נותן לו אלא שבתו שבכל יום. איחמור הקוטע יד עבד עבדי הכל יתן לרב, ויקח דמי שלחבירו וכולי. רבא אמ' הנוק קרקע ואוכל הרב הפירות עד שיצא העבד. פשיטא פיחת אצל עצמו

ואצל רבו לא פיתח. היכי דמי, דפסקיה לריש אוניה או ריש נחיריה, הכל לעצמו. פיתח נמי אצל רבו, כגון הקוטע את ידו, היינו פלוגתייהו דאביי ורבא. הלכה כרבא. ריש אוניה. פירי ראש אונו. ריש נחיריה, מלשון (איוב מא, יב) כנחיריה ציר עשן, והו בשלשין שיטמאל דאם אנפא. ירושלמי (פ"ה ה"ד). אמ' ר' יוחנן הקוטע יד עבדו שלחבירו רבו נוטל חמשה דברים וכולי. פירי עבד כנעני. א' ר' שמעון האמר כנחון לבייש את זה ובייש את זה פטור, מאי טעמא כקטלא ומי. וקיימא לן דאניי חייב בבשות עד שיתכוון לו.